

Становище

От проф. Лозан Александров Митев, преподавател в НСА „Васил Левски“, по материалите предоставени за участие в конкурс за заемане на академичната длъжност „Доцент“ по професионално направление 7.6. Спорт, научна специалност Спорт(философия на спорта)

В конкурса за доцент, обявен в Държавен вестник бр.34/20.04.2018 г. и на сайта на НСА „Васил Левски“, като единствен кандидат се явява Боряна Ангелова-Игова, която е представила пълен комплект документални материали и копия от публикациите си.

1. Биографични данни

Боряна Ангелова-Игова се изгражда като специалист в Софийския университет „Св. Климент Охридски“ насочвайки своята квалификация в областта на философията, където завършва магистърска програма и докторат. Под влияние на съвременните тенденции в издирванията по философия, в своята образователно-научна подготовка, тя се насочва към проблематика търсеща актуалните морално етични и хуманитарно-социални проблеми на обществото.

В НСА тя е назначена през 2010 г., където полага усилия да утвърди преподаването на философията като една от хуманитарните дисциплини с принос към възпитанието и образованието на студентите, както и взима активно участие в научния живот на катедрата, Академията, в национален и международен план. Особено полезни в тази насока са нейните познания по английски език, което ѝ дава възможност за бъдещо научно развитие.

2. Общо описание на представените материали.

За участие в конкурса, Боряна Ангелова-Игова е представила за рецензиране 1 монография, 1 учебник, 1 студия, 5 раздела от книги, 10 самостоятелни статии и 11 статии в съавторство, което отговаря на законовите изисквания.

Представената научна продукция обхваща широк спектър от теми, които разглеждат актуални въпроси от спортната действителност. Повдигането на дискусията по тези проблеми по същество е от особено значение днес във връзка със сложната криза, в която се намира спортната дейност като част от живота на съвременния човек. Кандидатката разглежда проблема за експлоатацията на спорта и спортистите като елемент на пропагандата и политиката в професионалния спорт, въпросите за изграждането на специфичните спортни субкултури като отражение на процесите на разпад на атлетизма като идеал и ориентир в спортната дейност, нравствените проблеми в съвременния спорт като отражение на консуматорския модел на обществени ценности отразяващи се в спорта и др.

Боряна Игова се стреми в своята изследователска и творческа дейност да разшири научните хоризонти на приложение в спорта на философските разбирания и концепции от съвременните школи. Същевременно тя изследва и емпирични компоненти от спортния живот и взаимоотношения като се стреми да съчетае двете изследователски начала между, които поради наслагванията на времето и ограниченията на личния опит в тази сложна област, не е осъществявана връзка.

В своите изследвания авторката акцентира върху нравствените, естетическите, политически и психологически аспекти на спорта като фундамент на нейните философски проучвания и обобщения. В тази насока именно се усеща силното влияние на съвременната философска концепция и инструментариум на опериране както в метода, така и в тълкуването и обобщението на поставената от авторката проблематика.

Основен проблем и предизвикателство в тази насока, което е от значение и за бъдещото развитие като учен на кандидатката е въпроса за категориалността и понятията имащи философски измерения в спорта с фундаментално значение. Напр. като проблемът за състезанието, победата и загубата, спортният идеал, спортния морал и мн. др., които определят вътрешната хармония на философското познание за спорта. Всъщност философският ракурс на търсене и опознаване на истината за спорта непременно изисква една много широка основа на систематическо и универсално познаване не само на спорта, но и на телесната култура като цялостен свят от процеси и взаимоотношения, които оформят на практика реалностите и определят особения характер на закономерностите и каноните на спортното развитие.

3. Обща характеристика на кандидата

Боряна Ангелова-Игова е колега, който притежава широк спектър от качества необходими и полезни както за развитие на научната дейност, така и за преподавателска работа. В рамките на 8 годишната си дейност като преподавател в НСА „Васил Левски“, тя се старае да издигне статута и авторитета на дисциплината „философия на спорта“ със своя собствена идентичност. Тя полага изключително старание да поддържа жива и ефективна връзката с научните центрове по философия и по този начин да допринесе за утвърждаване на НСА в тези среди.

В педагогическо отношение Боряна Ангелова Игова полага значими усилия за развитие на преподавателската дейност като се стреми да изгради самостоятелна концепция за преподаването на предмета спортна философия на различни нива и профили в учебните програми, въпреки че идвайки в НСА тя няма инструментариум да ползва опита създаден преди нея от проф. Шипски, проф. Павлова, гл.ас. Спасова и доц. Проданов.

В работата си със студентите и колегите проявява отзивчивост, старателност и активност, което е благоприятен фактор в едно бъдещо конструиране на пълноценна педагогическа школа по спортна философия в НСА.

Кандидатката проявява голямо влечение и всеотдайност към научно-изследователската работа, което е гаранция за бъдещо развитие на научните познания по спортна философия и тяхното внедряване в сложната динамика на съвременните отношения и управление на спорта като социално явление.

4. Приноси

Основните приноси в научната и педагогическата дейност на Боряна Ангелова Игова са на първо място възстановяване на научно-изследователската практика по философия в НСА, насочвайки тази дейност включително и в интердисциплинарната област, приобщаването на студенти бакалаври и докторанти, развитието на проектната дейност

и др. Това е от ключово значение за преодоляване на вакуума, който бе създаден в това отношение в продължение на десетилетия.

Кандидатката прави изследвания на изключително актуални проблеми и се стреми да формулира нравствено-хуманистични позиции, които да разяснят и да предложат идеи за възпитателната и образователна страна в изграждането на спортните специалисти и усилията ѝ трябва да бъдат многократно увеличени в тази насока, тъй като именно това е и мисията на дисциплината в НСА.

5. Критични бележки

Да се изтъкват истините и закономерностите на спорта и на телесната култура като цяло, в условията на толкова динамично развитие в съвременния свят е изключително отговорна и трудна мисия. В тази насока кандидатката все още изхожда от позициите и вижданията на една или друга философска школа, чиито инструментариум не е пряко приспособен към спортната реалност и често пъти мисловните конструкции, методика и обобщения остават „непреведени“ на езика на спорта. Бих препоръчал на кандидатката да обърне голямо внимание в изучаването на достойнствата и слабостите на Българската школа по спортна философия създадена от Дамян Димов, Борислав Йорданов, проф. Райко Петров, Надежда Лекарска, както и на автори антрополози и културолози на спорта като Оммо Групе, Джеси Уилямс, Ханс Ленк, Фернанд Ландри и голямата група изследователи на философските аспекти на Олимпизма и въобще на спорта. Несъмнено, изхождайки от атлетизма в античността, където се изгражда концепцията за агона като хуманна категория, бих препоръчал неразривно, макар и критично да се разкрива връзката между античната философия, религиозните ценностни системи от античността и спорта. Тази база е съществена, защото именно тя ще даде не само надеждното формиране на координатна система в избора на изследователски дирекции, но и в изграждане на хармонична, дидактически и педагогически пълноценна система на обучение по философия на спорта в НСА и осмислянето му като елемент от хуманизма.

6. Лични впечатления

Личните ми впечатления за Боряна Ангелова-Игова са основани на положителен опит и съвместна работа като преподавател, насочени към развитието на педагогическата школа на НСА. Боряна Ангелова-Игова е била винаги отзивчива, коректна, точна. Проявява високо развита отговорност като преподавател и учен и постепенно се адаптира към спецификата и културата на НСА като институция с огромни отговорности и образователни стандарти вследствие на нейния авторитет в България и по света.

7. Заключение

Считам, че Боряна Ангелова-Игова има необходимите качества и резултати в своята научна и педагогическа работа, които ѝ дават основание да получи научното звание „Доцент“.

27 август 2018 г.

проф. Лозан Митев д-р

сл. 2 от 33112